

15.04.2026

Årsrapport 2025 for Geovekst-samarbeidet nasjonalt

Foto: Briksdalen,

Innhold

1.	Sammendrag	3
2.	Om samarbeidet.....	4
3.	Viktige hendelser i 2025.....	5
4.	Rammevilkår.....	5
4.1	Avtaleverk.....	5
4.1.1	Åpne datadirektivet.....	6
4.2	Kunnskapsgrunnlaget.....	6
4.2.1	Felles kartdatabase.....	7
4.2.2	Flybilder og ortofoto	7
4.2.3	Detaljerte høydedata	7
4.2.4	Standardisering	8
5.	Fellesløsninger og teknologi.....	8
5.1	Norge digitalt og fellesløsninger.....	8
5.2	Teknologi og datafangst.....	8
6.	Vedlegg.....	9
6.1	Meldinger og vedtak i 2025.....	9
6.2	Geovekst – produksjonsoppsummering 2025.....	10
6.3	Kvalitetsplan og Handlingsplan	11

1. Sammendrag

Geovekst-forum har utarbeidet årsrapporten for samarbeidsaktivitetene i 2025. Rapporten skildrer de viktigste sakene gjennomgått i Geovekst-forum, og evaluerer måloppnåelsen av tiltakene i handlingsplanen og kvalitetsplanen.

Viktige hendelser i 2025

- Ny rammeavtale for datainnsamling, ortofoto og laserskanning
- Vedtatt styringsmodell for Norge digitalt fellesløsninger
- Midler til videre satsing på fellesløsninger, spesielt Norge i bilder
- Ny geodataplan og kartleggingsplan
- Arbeid med ny FDV-økonomi
- Workshops om rammer for framtidig samarbeid
- Etablering av FoU-plan
- Tilskudd til testprosjekter innen 3D, mobile testflater og revisjon av standarder
- Innføring av FKB 5.1 og nytt datasett for dreneringslinjer

Rammevilkår

Samarbeidet bygger på sentral avtale fra 1992 med prinsipper om felles eierskap, finansiering og standardisering. Geovekst-data brukes i stadig flere samfunnskritiske sammenhenger, som beredskap, naturfare og planlegging.

Åpne datadirektivet (ODD)

Geovekst vurderer hvilke datasett som faller inn under HVD-krav. High Value Data er datasett som EU krever skal gjøres gratis tilgjengelig gjennom «åpne data». Arbeidet krever VTS (verdier, trusler og sårbarhet) etter sikkerhetsloven før videre beslutninger. Fortsetter i 2026.

Kunnskapsgrunnlag og datasett

Geovekst bidrar til nasjonale kunnskapsdata innen beredskap, miljø, kommunal forvaltning, samferdsel og næringsliv.

- Arbeider med videreutvikling av FKB og nye datasett som grønnstruktur og blåstruktur
- Historiske ortofoto gjennomføres etter Geovekst-modellen
- Bidrar til arbeid med en sømløs nasjonal terrengmodell
- Reviderer standarden Produksjon av basis geodata

Fellesløsninger og teknologi

Geovekst-data lagres og forvaltes i Norge digitalt fellesløsninger. Store statlige midler er bevilget til modernisering av løsningene. Geovekst-samarbeidet tester og utnytter ny teknologi, bl.a. innen 3D og volumgeometri.

Vedtak i 2025

Ni vedtak ble gjort, blant annet:

- Godkjenning av nye Fellesdokumenter

- Innføring av dreneringslinjer som Geovekst-datasett
- Innspill til styringsmodell for fellesløsninger

Produksjonsoppsummering 2025

- Periodisk ajourføring: Ortofoto, høydedata og FKB-data fra 2024 ferdigstilt. Omfattende ny innsamling gjennomført i 2025.
- Omtrent 40 000 km² ortofoto produsert og 14 000 km² laserskannet.
- Kontinuerlig ajourføring: Over 400 000 transaksjoner i Sentral FKB, inkludert 30 mill nye objekter og store mengder endringer og slettinger.

2. Om samarbeidet

Geovekst er et nasjonalt partssamarbeid som består av følgende parter: Kartverket, kommunene, fylkeskommunene, NVE, Statens vegvesen, Bane NOR, Fornybar Norge, Telenor og Landbruksdepartementet med sine underliggende etater.

Geovekst sitt hovedmål er å sammen sikre oppdaterte geografiske data til partene med bakgrunn i deres samfunnsoppdrag. De grunnleggende oppgavene som løpende løses gjennom Geovekst-samarbeidet er:

- Samle inn geografiske data til rett tid, men rett frekvens og med rett kvalitet. Felles og løpende holdes innsamlede data oppdatert gjennom innmeldinger og bruk av ulike datakilder.
- Innsamlede data leveres i tråd med felles standarder. Alle samarbeidsparter støtter opp om standarder, prosedyrer og veiledere for å fremskaffe enhetlige og forutsigbare produkter.
- Forvalte og tilby data gjennom Norge digitalt fellesløsninger. Sammen sikre at løsningene er oppdatert for lagring, felles forvaltning og tilgjengeliggjøring nå og i fremtiden.
- Sammen deler Geovekst-partene alt av kostnader (friske midler og egeninnsats i timer) og eier innsamlet kunnskapsgrunnlag i fellesskap. Samfinansieringen fører til redusert antall anskaffelser og reduserte kostnader for samfunnet.

Det er etablert felles kjøreregler for samarbeidet, og felles målsetninger for kort og lang sikt. Dette er styrende dokumenter for Geovekst-samarbeidet i perioden 2025-2028. Det er laget et Fellesdokument med 2 vedlegg, Handlingsplan og Kvalitetsplan som revideres årlig. Fellesdokumentene finnes her: [Geovekst-samarbeidet | Kartverket.no](#)

Samarbeidet organiseres gjennom Geovekst-forum som møtes fire ganger i året i 2-dagers-møter, i tillegg til fire digitale halvdagsmøter. Forumet har som mål å møte to fylkesgeodatautvalg i løpet av året. I 2025 møtte Geovekst-forum fylkesgeodatautvalgene i Agder og Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus.

I regi av Geovekst-forum er det etablert arbeidsgrupper som skal samordne aktiviteter og arbeid innenfor aktuelle datasett og oppgaver. I 2025 var det seks arbeidsgrupper for henholdsvis ledning, høyde, vann, veg, forvaltning, 3D-data og dronebruk. Mer info her: [Faggrupper i regi av Geovekst-forum | Kartverket.no](#)

3. Viktige hendelser i 2025

- Det ble inngått Rammeavtale for Geovekst datainnsamling, FKB-produksjon, ortofoto og laserskanning. Avtalen ble tatt i bruk for Geovekst-anskaffelser i 2025.
- Styringsmodell for Norge digitalt fellesløsninger er vedtatt. Geovekst-samarbeidet har sine representanter med i arbeidet.
- Satsningsforslaget for fellesløsningene fikk gjennomslag og ble tildelt midler for den neste 4-årsperioden. Geovekst-forum vedtok å videreføre tilskudd fra Geovekst sine salgsinntekter til Fellesløsningene med fokus på Norge i bilder.
- Ny mal for Norge digitalt Geodataplan, med en egen kartleggingsplan for Geovekst hvor fylkesgeodatautvalgene (FGU) legger inn planlagte kartlegginger og aktiviteter ihht sentrale føringer
- FDV-økonomi, gjennomgang og diskusjon om ny beregningsmodell, grunnet lav byggeaktivitet Det ble etablert en gruppe som jobbet fram en løsning for ny FDV-økonomi i 2026 (Sak 6/25). Resultatet ble en normering av antall B-identer.
- Hva skal Geovekst-samarbeidet omfatte – bakgrunn og problemstilling. Workshops ble gjennomført og det ble enighet om nye prosedyrer for saksframlegg for blant annet diskusjons- og vedtakssaker om nye datasett samt tidsfrister.
- Det ble etablert en egen Geovekst FOU-plan
- Geovekst-samarbeidet har midler som kan søkes på og deles ut fra Geovekst, i 2025 ble det gitt tilskudd til mobile testflater, 3D-pilotprosjekt og til revisjon av Produksjon av basis geodata.
- Blåstrukturdata – Det har vært diskusjoner om helhetlig forvaltning og dataflyt for FKB-Vann, dreneringslinjer, elvenettverk og kritiske punkt i vassdrag
- Dreneringslinjer er blitt Geovekst-datasett og forvaltning er tatt inn i FDV-økonomien
- Innføring av FKB 5.1

4. Rammevilkår

4.1 Avtaleverk

Geovekst-samarbeidet ble etablert 5. juni 1992.

Til grunn for samarbeidet ligger «Sentral avtale for geodatasamarbeid» med to vedlegg; «Prinsipper for geodatasamarbeid» og «Retningslinjer for organisering av geodatasamarbeid i fylkene». Organisering av arbeidet er beskrevet gjennom [Geovekst veiledningsmaterieil](#)

I 2025 har vi jobbet med blant annet tema «Hva skal Geovekst-samarbeidet omfatte i framtiden» og hva betyr samarbeidsavtalen for oss.

Avtalens målsetninger:

- Etablere og oppdatere et tilfang av geografiske data som kan benyttes av mange brukere.

- Samarbeidet skal sikre at partene oppnår høyere produktivitet ved dataetablering og forvaltning.
- Etablere og vedlikeholde tematiske oppbygde databaser basert på nasjonale systemuavhengige standarder.
- Legge til rette for praktisk samarbeid sentralt, fylkesvis og lokalt.

Noen bærende prinsipper:

- Alle sentrale Geovekst-parter skal være rettighetshavere til alt
- Alle sentrale Geovekst-parter skal være med på å finansiere alle Geovekst-produkter, om enn med en liten andel der nytten er liten eller fraværende, så lenge det er et vedtatt datasett i regi av Geovekst
- Alle produkter som etableres og vedlikeholdes i regi av Geovekst skal ha et kjent og fungerende forvaltningsregime

Geovekst-samarbeidet er viktigere enn noen gang:

- I 2025 ble dataene vi samler inn brukt til flere leveranser til Forsvaret og sivil beredskap enn noensinne i Geovekst sin historie.
- Evalueringsrapportene etter ekstremvær, som Hans, viser verdien av geodata i møtet med naturfare.
- Regjeringen skal bygge 130.000 boliger innen 2030.
- Kartdata er viktig for sikkerhet og samfunnskontakt.

Geovekst har gjennom årene tatt viktige felles løft gjennom samfinansiering, for å dekke nye behov, utnytte teknologiske muligheter for effektivisering og bedre kvalitet.

4.1.1 Åpne datadirektivet

Åpne data-direktivet, ODD, har til hensikt å hente ut verdien av data fra offentlig sektor. Direktivet introduserer og regulerer også såkalte «datasett med høy verdi», HVD, som skal være gratis tilgjengelig. Direktivet har tredd i kraft i EU og har vært på høring i Norge. Viderebruksutvalget la frem forslag til ny datadelingslov i juni 2024, blant annet for å implementere ODD og HVD i norsk rett.

I 2024 satte Geovekst-forum ned en gruppe som skulle vurdere hvilke data som falt innunder dette lovverket og hvilke data som ikke gjør det. I løpet av 2025 ble det klart at før vi kommer videre med dette arbeidet må det utarbeides en felles verdivurdering, trussel og sårbarhetsanalyse (VTS) etter sikkerhetsloven, for det nasjonale homogene datasettet HVD. Dette arbeidet pågår. Når det arbeidet er ferdig kan samarbeidet vurdere hvilke Geovekst-data som skal inngå i det nasjonale homogene datasettet – HVD. Arbeidet fortsetter i 2026.

4.2 Kunnskapsgrunnlaget

Geovekst-data er et viktig bidrag inn i et felles nasjonalt kunnskapsgrunnlag. Datagrunnlaget bidrar til å løse samfunnsutfordringer og utvikles i tråd med brukerbehov.

Følgende samfunnsområder, sammenfallende med [nasjonal geodatastrategi](#), danner bakteppet for Geovekst-arbeidet:

- Samfunnssikkerhet og beredskap
- Klima, miljø- og naturforvaltning

- Kommunal- og distriktsforvaltning
- Samferdsel
- Næringsutvikling

4.2.1 Felles kartdatabase

Geovekst-samarbeidet er også knyttet opp mot nasjonal geodatastrategi og strategiens handlingsplan gjennom felles ansvar for tiltak 9 i handlingsplanen: [Videreutvikle felles kartdatabase \(FKB\)](#).

Geovekst-samarbeidet eier [FKB-dataene](#); AR5, Arealbruk, Bane, BygnAnlegg, Bygning, Elveg 2.0, Grønnstrukturkart, Høydekurve, Ledning, Ledning VA, Lufthavn, Naturinfo, Tiltak, Servitutt³, TraktorvegSti, Vann, og Veg. FKB-dataene har noe ulik nøyaktighet basert på en inndeling fra A-C.

FKB-produkter er datasett som er avledet fra FKB og datasett fra andre kilder (NVDB, matrikkelen, SSR). Det ble i 2024/2025 etablert Grønnstrukturkart for hele landet, men årlige oppdateringer fra NIBIO.

Vi har gjennom hele 2025 også diskutert etablering av felles Blåstrukturdata, med FKB-Vann, dreneringslinjer, kritiske punkt i vassdrag og elvenettverk. De nye datasettene vil kunne kompletterer vann som grunnlagsdata med mer informasjon og gi et bedre kunnskapsgrunnlag for vann spesielt knyttet til naturfarer.

I november ble det gjort et vedtak om forvaltning av Dreneringslinjer som en del av FDV-arbeidet i Geovekst.

Kartverket har ledet en utredning med formål å vurdere «forvaltning av overvannsanlegg, bekkelukkinger og andre kritiske punkt i vassdrag». Levert januar 2026. Link til rapporten :

Utredning av registrering og forvaltning av overvannsanlegg og kritiske punkt i vassdrag

4.2.2 Flybilder og ortofoto

Norge har komplett dekning av flybilder og ortofoto (georefererte vertikalbilledata) over hele landet. Geovekst fornyer ortofotoene i (tett)bebygde områder med bakkeoppløsning normalt på 10 cm (opptil 4 cm) i henhold til fylkesvise geodataplaner. I mer rurale områder dekkes landet av ortofoto fra omløpsfotograferingsprogrammet som Geovekst er en bidragsyter til.

Historiske ortofotoprojekter har de senere årene vært av interesse for mange av Geovekst-partene. Vi har etablert en Rammeavtale for gjennomføring av Historiske ortofoto-prosjekter. I 2025 ble det gjennomført prosjekter i Viken og Innlandet. Prosjektene gjennomføres etter Geovekst-modellen, men disse prosjektene er ikke del av Geovekst-felleseiet.

Billedataene lagres og tilgjengeliggjøres i [Norge i bilder](#).

4.2.3 Detaljerte høydedata

Detaljerte høydedata fra laserskanning fra fly samles inn av Geovekst-partene etter behov. Dataene supplerer nasjonal høydemodell. Det varierer med hvilken punktetthet dataene samles inn (oftest fra 5-10 pkt per kvm).

Alle Geovekst flybildeprosjekter blir bildematchet med punktsky, og klassifisert og tilgjengeliggjort i [Høydedata](#).

Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) ga Kartverket i oppdrag (11. juli 2025) å vurdere hvordan den nasjonale høydemodellen kan videreutvikles til en **Sømløs terrengmodell** som dekker både land, sjø og ferskvann. Leveringsfrist er 31. desember 2025. Geovekst-samarbeidet har bidratt med innspill til rapporten.

Rapporten beskriver dagens regime for kartlegging, som for det meste gjøres av Geovekst-samarbeidet. Hovedutfordringene i dagens regime er manglende grunnfinansiering og koordinering på tvers av sektorer. Dette gir oss ujevn dekning geografisk, da vi ikke har en nasjonal plan for oppdatering og tidsserier.

Rapporten anbefaler en nasjonal samordning for terrengdata som behandler terreng på land, i sjø og i ferskvann som en sammenhengende enhet. Det foreslås å bygge på de eksisterende strukturene vi har i dag: Norge digitalt, Geovekst, Marine grunnkart og Mareano. Kartverkets fylkeskartkontor styrker koordinatorrollen. Gjennom samarbeid oppnås en felles behovsforståelse, mer forutsigbare prioriteringer og bedre grunnlag for videre beslutninger. [Behovskartlegging for en sømløs terrengmodell](#)

4.2.4 Standardisering

Geovekst utarbeider og vedtar produktspesifikasjoner for FKB-data, FKB-produkter, vertikalbilder, ortofoto og laserskanning. Geovekst bidrar også inn i det grunnleggende standardiseringsarbeidet i Kartverket, SOSI, og er en pådriver for at nye standarder (som geosynkronisering og GML) blir tatt i bruk.

Geovekst-forum er ansvarlige for revisjonsarbeidet som pågår for standarden Produksjon av basis geodata 3.0. Standarden skal ferdigstilles i 2026 og vedtas for bruk fra 1.1.2027.

5. Fellesløsninger og teknologi

5.1 Norge digitalt og fellesløsninger

Geovekst-data forvaltes og tilgjengeliggjøres i Norge digitalt fellesløsninger. Samarbeidet bidrar økonomisk til de nasjonale fellesløsningene under Norge digitalt, og har egne representanter i brukerorienterte styrings- og produktråd for fellesløsningene. [Fellesløsningene | Kartverket.no](#)

Det er gjennom flere år jobbet med finansiering til fornying av fellesløsningene. I Statsbudsjettet for 2025 fikk Kartverket 30 millioner til å starte opp organisering av fornyingsarbeidet. I Statsbudsjettet for 2026 ble det klart at satsningsforslaget har gått gjennom og Kartverket får 477 millioner de neste fem årene til drift og utvikling av fellesløsningene.

For Geovekst-samarbeidet er dette viktig for lagring og forvaltning av dataene vi samler inn. Geovekst har sine representanter i Styringsmodellen for å kunne forvalte Geovekst sine ønsker og interesser i arbeidet framover. Mer informasjon finnes her: [Styret for Norge digitalt fellesløsninger | Kartverket.no](#)

5.2 Teknologi og datafangst

Geovekst-samarbeidet skal legge til rette for innovasjon som fremmer best egnede datakilder og metoder for å levere homogene og kvalitetsriktige data på en kostnadseffektiv måte. Digitaliseringen av samfunnet stiller stadig høyere krav til standardisering, datakvalitet og pålitelighet. Geovekst-samarbeidet følger kontinuerlig med på den teknologiske utviklingen og diskuterer mulighetene teknologiene gir. Samarbeidet tester ut hensiktsmessige teknologier for å kvalitetsheve og effektivisere arbeidet med innsamling, drift og vedlikehold. Dette i tett samarbeide med privat sektor.

I 2025 ble det gjennomført et forprosjekt for volumgeometri i norsk geodataforvaltning. Prosjektet fikk midler fra Geovekst-samarbeidet, for å se nærmere på FKB-data i 3D. Rapporten viser spennende funn. Volumgeometri bør fortsatt etableres som avledet representasjon. FKB bør videreutvikles med fokus på data som kreves for å avlede volumgeometri. Geovekst-samarbeidet ønsker å gjennomføre et testprosjekt i 2026 med fokus på retting av typiske feil og tilleggsregistreringer.

6. Vedlegg

6.1 Meldinger og vedtak i 2025

Geovekst-samarbeidet gjorde ni vedtak i 2025. Her er tre eksempler på vedtak vi gjorde i 2025:

Sak 26/25 Fellesdokumentene 2026 (sist behandlet i juni 2025)

Vedtatt:

- Hoveddokument
- Handlingsplan
- Kvalitetsplan

Sak 36/25 Blåstruktur – Dreneringslinjer

Vedtak:

Dreneringslinjer og lavpunkt blir innført som et Geovekst datasett, med regimet det medfører.

Kartverket utfører periodisk vedlikehold ved å oppdatere datasettet i områder med ny laserskanning eller massiv registrering av stikkrenner.

Kostnader ved oppdatering som følge av endringer i høydemodellen tas inn i alle laser Geovekst-prosjekter for 2026 i henhold til foreslått kostnadsdeling.

Sak 34/25 Innspill til evaluering av styringsmodellen ND Fellesløsninger

Vedtak:

Geovekst-forum anbefaler at følgende innspill tas med inn i evalueringsprosessen og beslutningsgrunnlaget til Samordningsgruppen:

1. **Formalisere representasjon** fra Geovekst i alle deler av styringsmodellen og sikre at mandatet for disse rollene er kjent i forumet.
2. **Presisere forventninger** til at representanter skal ivareta Geovekst-perspektivet, og at det tilstrebes å gi rom for forankring og dialog i forkant av større beslutninger som har betydning for Geovekst.
3. **Etablere rutiner for informasjonsdeling** tilbake til Geovekst-forum fra representanter i styringsmodellen, særlig om målarkitektur, veikart og beslutninger med betydning for dataforvaltningen i fellesløsningene.

Alle meldinger og vedtak finnes her: [Meldinger og vedtak fra Geovekst-forum | Kartverket.no](#)

6.2 Geovekst – produksjonsoppsummering 2025

Geovekst-arbeidet deles inn i tre hovedaktiviteter:

- periodisk ajourføring
- kontinuerlig ajourføring
- kvalitetshevingsarbeid

Periodisk ajourføring

Alle FKB-data, ortofoto og høydemodeller med datafangst i 2024 er ferdig produsert og tilgjengeliggjort i 2025.

Med unntak av ett ortofotoprojekt ble planlagt innsamling av sensordata i 2025 gjennomført som forutsatt. En stor del av de innsamlede dataene er ferdig prosessert og tilgjengelig for brukerne, mens resterende ferdigstilles vinter/vår 2026.

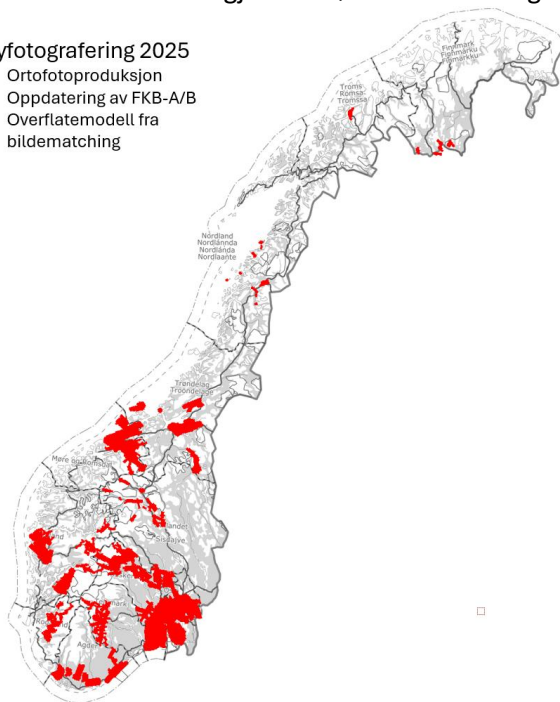
I 2025 ble det bestilt kartkonstruksjon for i overkant av 15 000 km² FKB-A/B. I tillegg er det bestilt betydelig konstruksjon av FKB-C basert på omløpsbilder.

Fra flybildene er det produsert ortofoto som dekker over 40 000 km² med oppløsning på 10 cm eller bedre. Fra de samme bildene produseres det også overflatemodeller (høydemodeller) ved hjelp av bildematching.

Videre ble det i 2025 gjennomført laserskanning fra fly for nær 14 000 km².

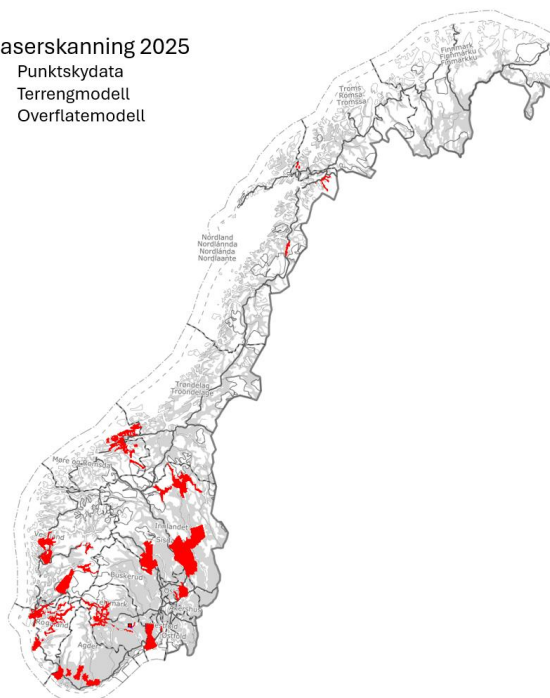
Flyfotografering 2025

- Ortofotoproduksjon
- Oppdatering av FKB-A/B
- Overlatemodell fra bildematching

Laserskanning 2025

- Punktskydata
- Terrengmodell
- Overlatemodell

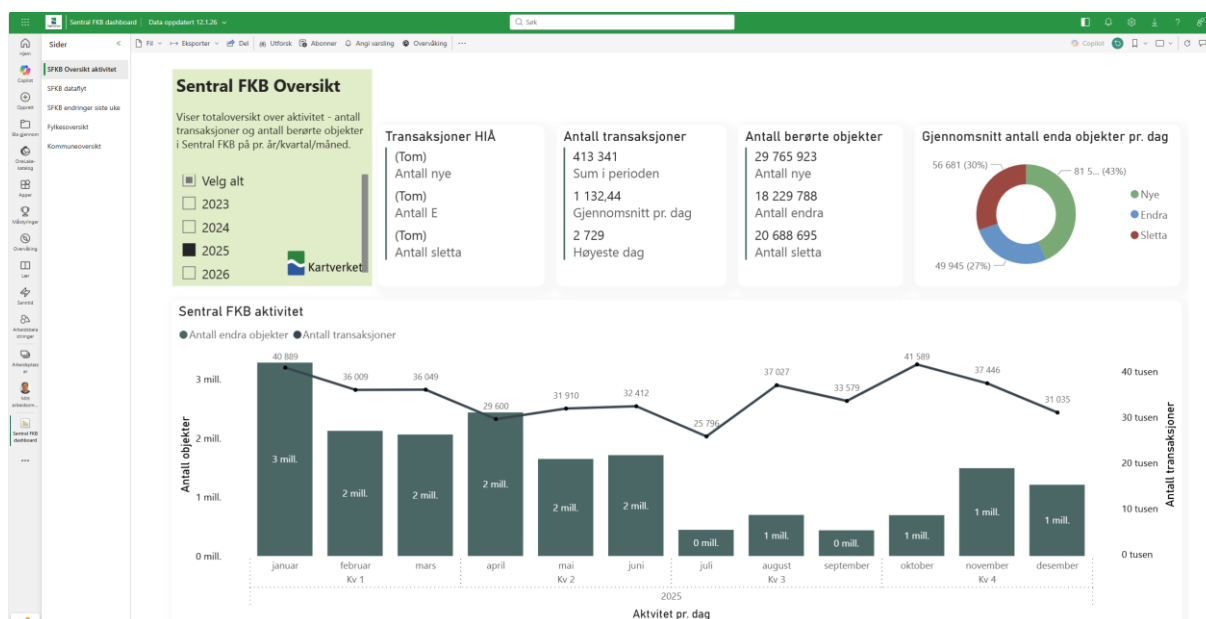
Kontinuerlig ajourføring

FKB-data oppdateres kontinuerlig gjennom saksbehandling samt innrapportering av feil og mangler, i samarbeid med Geovekst-partene.

I løpet av 2025 ble det utført over 400 000 transaksjoner i Sentral FKB. Disse omfattet om lag:

- 30 millioner nye objekter
- 20 millioner endrede objekter
- 20 millioner slettede objekter

Kartkontorene sto for rundt 21 000 av transaksjonene. Disse transaksjonene har medført ca 24 mill nye objekt, 18 mill endrede og 18 mill slettede. Kartverkets transaksjoner inneholder ofte mange endringer, ettersom Kartverket oppdaterer Sentral FKB med data fra periodisk ajourføring. Dette forklarer relativt få transaksjoner med stort volum av endringer.

Kvalitetsheving

Geovekst sin kvalitetsplan gir retning for kvalitetshevingsarbeidet. I 2025 er det gjennomført omfattende tiltak som har bidratt til økt datakvalitet.

Eksempler på utført kvalitetshevingsarbeid:

- Bekker i FKB-Vann er over tid oppdatert basert på genererte dreneringslinjer fra den nasjonale terrengmodellen. Ved utgangen av 2025 er dette gjennomført i 279 av landets 357 kommuner.
- I 2025 startet arbeidet med kvalitetssikring av traktorveger og stier som del av et felles transportnettverk. Arbeidet pågår i flere fylker. Overføring av disse dataene til Nasjonal vegdatabank (NVDB) starter i 2026 og vil pågå over to år.

6.3 Kvalitetsplan og Handlingsplan

Som vedlegg finnes Kvalitetsplan og Handlingsplan for 2025 med status på hva vi oppnådde i 2025.

Mer informasjon om Geovekst-samarbeidet finnes her: [Geovekst | Kartverket.no](https://www.geovekst.no)

Skrevet av: Marit Bunæs
Publisert: 15. april 2026

